

1938 Soumrak nad Evropou

METODIKA KE KOMIKSU

Časová dotace: 45 minut (možné použít i pro delší časovou dotaci)
Způsob práce: skupinová práce, individuální práce, čtení s porozuměním, myšlenková (mentální) mapa, volné psaní

Výukové cíle:

Aktivity realizované pomocí jednotlivých cvičení doprovázejících předkládaný komiks vedou žáky a studenty k zopakování a prohloubení vědomostí vztahujících se k problematice československých a evropských dějin 30. let 20. století, jež vyústily v tragické období druhé světové války. Důraz se klade na podporu kritického myšlení, uvažování v souvislostech a schopnost argumentovat. Pozornost je věnována osobním postojům žáků a studentů, otázce tolerance a vnímání menšin. Výukový materiál, který je určen pro žáky 2. stupně základních škol (a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií) i pro studenty středních škol a gymnázií, vede k rozvíjení jednotlivých klíčových kompetencí dle RVP.

1. Před četbou samotného textu pracuje třída společně metodou tzv. myšlenkové (mentální) mapy. Učitel zapíše do středu tabule časový údaj „30. léta 20. století“ a vyzve žáky/studenty, aby nahlas sdělovali, jaké myšlenky je v souvislosti s tímto obdobím napadají. Následně učitel zapisuje na tabuli všechny vyslovené návrhy – myšlenky rozvíjí směrem od středu pomocí šipek. Prostřednictvím tohoto grafického znázornění myšlenek si žáci/studenti ujasňují pojmy, souvislosti a priority.

2. Učitel rozdá žákům/studentům komiks, který si každý přečte samostatně. Poté učitel rozdá pracovní listy a přikročí k aktivitě č. 2, jejímž cílem je připomenout a uvědomit si problematiku 2. poloviny 30. let 20. století, období kdy se vyostřovala mezinárodní situace. Žáci/studenti pracují ve skupinách. Jejich úkolem je doplnit tabulku: pokusit se svými vlastními slovy popsat tehdejší situaci v Československu a Evropě, definovat příčiny rostoucího napětí, vzpomenout si na tehdy silící ideologie a výrazné osobnosti československých i světových dějin. Na závěr si jednotlivé skupiny porovnají výsledky své práce.

3. Žáci/studenti pracují ve dvojicích. Nejprve doplní tajenku, kterou tvoří písmena skrytá v komiksu (*Mnichov*: 1. strana – M, O, 2. strana – V, 4. strana – N, I, CH). Následně se žáci/studenti zamyslí nad tím, co vědí o mnichovské konferenci, která se konala dne 29. září 1938, a jaké důsledky pro Československo tato událost měla. Své závěry nakonec prodiskutují se sousední dvojicí.

4. Následující aktivita se věnuje problematice tolerance a postojům jedince/společnosti k „jinému“ či „cizímu“. Žáci/studenti pracují samostatně. Jejich úkolem je zamyslet se nad tím, co to znamená být tolerantní, proč je/není důležité být tolerantní a zda oni sami jsou tolerantní. Zájemci přečtou své názory před třídou nahlas.

5. Závěrečná aktivita dává žákům/studentům prostor k tomu, aby se zamysleli nad tím, zda a jakým způsobem může být pro člověka/společnost obohacující setkání, komunikace či spolupráce s člověkem či lidmi jiné národnosti, náboženského vyznání nebo etnické příslušnosti. Žáci/studenti pracují metodou tzv. volného psaní: zapisují své myšlenky tak, jak je napadají (touto metodou uzavírají svou práci s tématem). Na závěr mohou zájemci přečíst svou úvahu před třídou nahlas.